

Sygn. akt III PK 36/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 stycznia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Kazimierz Jaśkowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Halina Kiriło

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z powództwa Anety K., Teresy P., Zbigniewa W., Wiesława S., Anny P.,
Krzysztofa J., Krzysztofa P., Tomasza Z. i Gabrieli S.

przeciwko PUH Z.P. P. w R. - Zdzisław P.

i Przedsiębiorstwu Wielobranżowemu K. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością
w T.

o ustalenie istnienia stosunku pracy,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Spółecznych i Spraw Publicznych w dniu 9 stycznia 2012 r.,

skargi kasacyjnej strony pozwanej Przedsiębiorstwa Wielobranżowego K. Spółki z
ograniczoną odpowiedzialnością w T. od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Spółecznych w R.

z dnia 4 listopada 2010 r.,

1.odrzuca skargę Gabrieli S.;

**2.uchyla zaskarżony wyrok w pozostałej części i w tym
zakresie sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu w R. do**

ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego

UZASADNIENIE

Powodowie Aneta K., Teresa P., Zbigniew W., Wiesław S., Anna P., Krzysztof Ja., Krzysztof P., Tomasz Z. i Gabriela S., w sprawie przeciwko Przedsiębiorstwu Wielobranżowemu „K.” sp. z o.o. w T. oraz Zdzisławowi P. prowadzącemu działalność gospodarczą jako PUH Z.P. „P.” w R. o ustalenie istnienia stosunku pracy, wnieśli skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w R. z dnia 4 listopada 2010 r. Zaskarżonym wyrokiem oddalono apelację Spółki „K.” od wyroku Sądu Rejonowego w R. oddalającego powództwo w odniesieniu do Zdzisława P. i ustalającego, że poszczególnych powodów łączyła lub nadal łączy umowa o pracę ze skarżącą Spółką.

Powodowie byli umownymi pracownikami Spółki „K.”, która świadczyła usługi ochrony osób, obiektów i mienia na rzecz R. Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej „R.” S.A. w R. od 1 grudnia 2005 r. do 1 grudnia 2009 r. Po tym dniu usługi ochrony wraz z niezbędną infrastrukturą przejęło Przedsiębiorstwo Zdzisława P.. W tej sytuacji Spółka „K.” poinformowała powodów, że na podstawie art. 23¹ § 1 k.p. stali się z mocy prawa pracownikami Zdzisława P., który jednakże odmówił dopuszczenia ich do wykonywania pracy.

W zaskarżonym wyroku Sąd Okręgowy podzielił pogląd Sądu Rejonowego, że w stanie faktycznym sprawy nie nastąpiło przejście zakładu pracy lub jego części Spółki „K.” na Przedsiębiorstwo Zdzisława P. i dlatego nie stał się on nowym pracodawcą powodów na mocy art. 23¹ § 1 k.p. Sąd Okręgowy podniósł, że wprawdzie w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuję się, że przejście zadań przez nowego pracodawcę może oznaczać przejście zakładu pracy w rozumieniu art. 23¹ § 1 k.p., jednakże dotyczy to innych stanów faktycznych niż występujący w rozpoznawanej sprawie. W świetle dyrektywy 2001/23 WE nie nastąpiło przekazanie przedsiębiorstwa z zachowaniem jego tożsamości jako zorganizowanego zespołu zasobów. W stanie faktycznym sprawy nie doszło do przekazania żadnego majątku ani zasobów ludzkich.

W skardze kasacyjnej od tego wyroku Spółka „K.” zarzuciła naruszenie art. 23¹ § 1 k.p. przez jego niezastosowanie. Wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, względnie o jego uchylenie i orzeczenie co do istoty sprawy przez oddalenie powództwa wobec niej i ustalenie istnienia stosunku pracy między powodami a Zdzisławem P., a także wniosła o zasądzenie kosztów postępowania. Zdaniem skarżącej przekazanie na rzecz Zdzisława P. przez zlecające usługi ochroniarskie Przedsiębiorstwo „R.” zadania ochrony jego obiektów oraz całej niezbędnej do tego infrastruktury – należących do czasu przekazania do skarżącej – jest przejściem zakładu pracy na nowego pracodawcę. Podniesiono, że taki pogląd jest ustalony w orzecznictwie Sądu Najwyższego i w wydanym na podstawie dyrektywy 2001/23/WE orzecznictwie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości.

Pozwany Zdzisław P. wniósł o oddalenie skargi i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga jest uzasadniona. Zgodnie z art. 23¹ § 1 k.p. w razie przejścia zakładu pracy lub jego części na innego pracodawcę staje się on z mocy prawa stroną w dotychczasowych stosunkach pracy.

W sprawie mamy do czynienia z trzema podmiotami, które pełnią różne funkcje i mają różne interesy. Spór dotyczy tego, czy na podstawie art. 23¹ § 1 pracownicy Spółki „K.”, będący przez nią zatrudnieni przy wykonywaniu usług ochroniarskich na rzecz Przedsiębiorstwa „R.”, stali się pracownikami Zdzisława P., który był następnym wykonawcą tych usług. Przedsiębiorstwo „R.” ma decydujący głos w wyborze podmiotu świadczącego mu usługi ochroniarskie i ono jest stroną umów z kolejnymi wykonawcami tych usług. Jego interes polega na uzyskaniu odpowiedniej jakości usług i uniknięciu sytuacji, w której pracownicy podmiotu, który ukończył wykonanie usług, stali by się jego pracownikami. Natomiast interesy podmiotów świadczących usługi z reguły są przeciwstawne. Podmiot, który skończył ich świadczenie chce się pozbyć pracowników wykonujących zadanie, gdyż w przeciwnym razie musi im znaleźć u siebie nową pracę lub zwolnić ich z

pracy i zapłacić odprawę. Podmiot rozpoczynający wykonywanie tych usług z reguły ma własnych pracowników i obawia się przejścia pracowników od poprzednika, bo nie zna ich kwalifikacji, a nawet zasad ich wynagradzania, które będą dla niego wiążące. Jednakże interesy tych dwóch podmiotów (pracodawców) są w dalszym tle przy wykładni art. 23¹ § 1 k.p.

Orzecznictwo zgodnie uważa, że podstawowym celem art. 23¹ § 1 k.p. jest ochrona interesów pracowników i dlatego przyjmuje, że przejście zakładu pracy na nowego pracodawcę może nastąpić także wtedy, gdy przejmuje on zadania wykonywane przez poprzednika, przy czym nie jest niezbędne przejście znaczącego substratu majątkowego. Każda sytuacja wymaga jednak indywidualnej oceny (por. wyrok Sądu Najwyższego z 13 kwietnia 2009 r., I PK 210/09, OSNP 2011 nr 19-20, poz. 249). W rozpoznawanej sprawie wartość majątku przyjętego przez nowego pracodawcę nie była znaczna, ale były to urządzenia wystarczające do wykonywania usługi ochrony mienia i osób, a przejęte zadanie było tożsame z zadaniem wykonywanym przez poprzedniego pracodawcę. Sytuacja jest więc taka sama, jak przedstawiona w wyroku Sądu Najwyższego z 18 września 2008 r. II PK 18/08 (OSNP 2010 nr 3-4, poz. 40), według którego przejście zakładu pracy ze skutkiem określonym w art. 23¹ § 1 k.p. następuje także, gdy nowy pracodawca przejmuje zadania i składniki majątkowe zakładu dotychczasowego pracodawcy na podstawie umowy z podmiotem trzecim, do którego należało dysponowanie tymi zadaniami i składnikami. Ten pogląd ma mocne oparcie w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, zapadłym na podstawie art. 1 dyrektywy Rady nr 2001/23 z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zbliżania ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do ochrony praw pracowniczych w przypadku przejścia przedsiębiorstw, zakładów lub części przedsiębiorstw lub zakładów (Dz. Urz. UE – sp.05, t. 4, s. 98). W szczególności należy wskazać wyrok z dnia 20 listopada 2003 r. w sprawie *Abler* (Zb. orzec. TE 2003, s. I – 14023) w tym przyjęto, że art. 1 dyrektywy 77/187 (będącej poprzedniczką dyrektywy 2001/23) dotyczy sytuacji, w której instytucja zamawiająca, która udzieliła zamówienia na zarządzanie usługami gastronomicznymi w szpitalu jednemu wykonawcy, unieważnia to zamówienie i zawiera umowę o świadczenie tych samych usług z drugim wykonawcą i gdy drugi wykonawca korzysta ze znacznej

części środków trwałych uprzednio wykorzystywanych przez poprzedniego wykonawcę, a następnie udzielonych przez instytucję zamawiającą, nawet jeżeli drugi wykonawca wyraził zamiar niezatrudniania pracowników pierwszego wykonawcy. Skarga Gabrieli S. była niedopuszczalna z uwagi na zbyt niską wartość przedmiotu zaskarżenia (art. 398¹ § 1 k.p.c.).

Z tych względów na mocy art. 398¹⁵ § 1 i art. 398⁶ § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

/tp/